

prima instanță: O. Cojocaru
instanța de apel: A. Gavrilița, V. Efros, L. Popova

dosarul nr. 2ra-611/17

ÎNCHEIERE

03 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea mixtă Tipografia „Tipopres” societate cu răspundere limitată, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Simha Vainberg și Svetlanei Vainberg împotriva Întreprinderii mixte Tipografia „Tipopres” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea mixtă Tipografia „Tipopres” societate cu răspundere limitată și menținută hotărârea Judecătorei Buiucani, municipiul Chișinău din 29 februarie 2016,

c o n s t a ț ă:

La data de 16 iulie 2015, Simha Vainberg și Svetlana Vainberg au depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM Tipografia „Tipopres” SRL cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la data de 05 august 2013, ÎM Tipografia „Tipopres” SRL le-a înaintat o pretenție, prin care a solicitat achitarea sumei de 600 000 lei, în legătură cu pretensele vicii de natură juridică ale imobilului cumpărat, ulterior, însă a depus cerere de chemare în judecată și cerere de concretizare a pretențiilor împotriva lor, prin care a solicitat repararea prejudiciului cauzat în sumă de 832 828,75 lei.

Menționează că, la data de 07 august 2013, au încheiat cu Cabinetul avocatului „Covaliu Gheorghe” contractul de acordare a serviciilor juridice nr. 062 pentru a le apăra drepturile și interesele pe cauza înaintată la cererea de chemare în judecată a ÎM Tipografia „Tipopres” SRL, stabilind un onorariu în mărime de 6 000 lei reieșind din faptul că, litigiul nu necesită asistență juridică îndelungată și o muncă considerabilă.

Invocă că, pe parcursul examinării cauzei în prima instanță au avut loc 11 ședințe de judecată, în cadrul cărora au fost prezentate explicații, referințe, audiați martori, argumentată poziția lor bazată pe practica judiciară, legislație și literatură științifică.

Relevă că, acțiunea enunțată a fost respinsă ca neîntemeiată prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 14 iulie 2014, care a fost contestată cu apel de către ÎM Tipografia „Tipopres” SRL.

Declară că, în instanța de apel au avut loc 6 ședințe de judecată în legătură cu modificarea și concretizarea cererii de apel, în cadrul cărora, la fel, au fost prezentate argumente, referință, explicații și obiecții la afirmațiile și cerințele înaintate.

Afirmă că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015 a fost respins apelul declarat de către ÎM Tipografia „Tipopres” SRL și menținută hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 14 iulie 2014.

Menționează că, ÎM Tipografia „Tipopres” SRL, nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a contestat-o cu recurs și recurs suplimentar, la care a fost prezentată referința, iar la data de 22 aprilie 2015, prin încheierea Curții Supreme de Justiție, recursul ÎM Tipografia „Tipopres” SRL a fost considerat inadmisibil.

Invocă că, la data de 02 iunie 2015, având în vedere volumul serviciilor de asistență juridică acordat pe parcursul examinării cauzei enunțate, complexitatea acesteia, dificultatea problemelor în speță și specializarea avocatului în domeniu mai mult de 30 de ani, limitarea posibilității de a lucra în alte dosare și rezultatul obținut, contractul de asistență juridică din 07 august 2013 a fost modificat prin completări stabilindu-se onorariul avocatului în mărime de 83 000 lei sau mai puțin de 10% din suma prejudiciului solicitat de ÎM Tipografia „Tipopres” SRL.

Mai invocă că, la stabilirea mărimii onorariului s-a ținut cont de Recomandarea privind cuantumul onorariului avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică aprobată prin decizia Consiliului Uniunii Avocaților nr. 2 din 30 martie 2012, care prevede că, onorariul de succes este rezonabil la un plafon de 17% din valoarea acțiunii sau în cazul dat de 141 580 lei.

Sușține că, la data de 03 iunie 2015, prin ordinul de încasare a numerarului nr. A252-S000, avocatului i-a fost achitată suma onorariului în mărime de 83 000 lei.

Solicită încasarea din contul ÎM Tipografia „Tipopres” SRL a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 83 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 29 februarie 2016 a fost admisă parțial acțiunea și au fost încasate din contul ÎM Tipografia „Tipopres” SRL în beneficiul lui Simha Vainberg și Svetlanei Vainberg cheltuielile de asistență juridică în sumă de 30 000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă. A fost încasată în mod solidar de la Simha Vainberg și Svetlana Vainberg în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1500 lei și de la ÎM Tipografia „Tipopres” SRL taxa de stat în mărime de 900 lei.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, la data de 07 august 2013, între reclamant și avocatul Gheorghe Covaliu a fost încheiat contractul de asistență juridică, modificat în partea cuantumul onorariului avocatului la data de 03 iunie 2015, pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată a ÎM Tipografia „Tipopres” SRL împotriva lui Simha Vainberg și Svetlanei Vainberg

cu privire la repararea prejudiciului cauzat, care a fost respinsă prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 14 iulie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015.

Totodată, prima instanță a reiterat că, suma solicitată drept compensare a cheltuielilor de asistență juridică este exagerată, însă ținând cont de esența juridică a speței, a muncii efectiv depuse de avocat la emiterea actelor procedurale necesare litigiului, experiența și abilitatea acestuia, suma de 30 000 lei reprezintă o compensație rezonabilă și echitabilă pentru cheltuielile de asistență juridică suportate de către reclamanti.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către ÎM Tipografia „Tipopres” SRL și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 14 noiembrie 2016, ÎM Tipografia „Tipopres” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, deoarece au fost încălcate normele de drept material și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a fost interpretată eronat legea, cauza a fost judecată de către un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei și au fost apreciate arbitrar probele.

Menționează că, prima instanță, la primirea cererii de chemare în judecată, contrar normelor imperative prevăzute de art. 166 alin. (2) lit. h) și art. 167 alin. (1) lit. b) CPC, nu a emis o încheiere, prin care să solicite reclamanților-intimați înlăturarea deficiențelor admise la depunerea cererii și, anume, să prezinte dovada respectării căii prealabile de soluționare a litigiului și dovada achitării taxei de stat.

Invocă că, această încălcare de procedură a fost reclamată în prima instanță, însă prin încheierea din 24 septembrie 2015 a fost respinsă, iar instanța de apel la data de 16 noiembrie 2015, nu a examinat recursul declarat pe motiv că, chestiunea respectivă nu se contestă separat, ci doar odată cu fondul.

Relevă că, instanța de apel contrar prevederilor art. 373 alin. (2) CPC, nu s-a expus asupra argumentelor invocate în cererea de apel cu privire la încălcarea flagrantă de către prima instanță a normelor de drept imperative, care reglementează admiterea cererii de chemare în judecată în lipsa dovezii achitării taxei de stat, indicând doar faptul că, soluționarea chestiunii legate de taxa de stat ține de competența primei instanțe.

Afirmă că, judecătorul Olga Cojocar nu avea dreptul să participe la judecarea prezentei cauze, deoarece în cadrul litigiului de bază a examinat contestația ÎM Tipografia „Tipopres” SRL depusă împotriva încheierii executorului judecătoresc cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare din 25 septembrie 2013 și a dispus respingerea acesteia prin hotărârea din 25 noiembrie 2013 .

Sușține că, instanța de apel contrar prevederilor art. 373 alin. (2) și art. 388 alin. (1) lit. a) CPC, nu a dat nici o apreciere circumstanțelor expuse cu privire la faptul judecării pricinei de către un judecător care nu avea dreptul să se expună în cauza dată.

Mai invocă că, deși, în conformitate cu prevederile art. 122 alin. (3) și (4) și ale art. 130 alin. (3) CPC, se consideră inadmisibile probele obținute cu încălcarea prevederilor legii prin inducerea în eroare a participanților la proces, precum și cele depuse la dosar după termenul stabilit de instanță, prima instanță a admis și pus la baza hotărârii sale probele prezentate exclusiv de către reclamantii-intimați, inclusiv peste termenul instituit în acest sens.

Afirmă că, probele prezentate de reclamantii-intimați și reprezentantul acestora, în parte, au apărut după depunerea cererii de chemare în judecată, iar pe de altă parte, nu denotă legătura lor reciprocă, respectiv este inadmisibilă concluzia cu privire la veridicitatea acestora și confirmă faptul că, au fost create în scopul justificării artificiale a remunerației serviciilor juridice acordate în litigiul anterior între aceleași părți.

Relevă că, onorariul de succes al avocatului stabilit prin acordul adițional, nu cade sub incidența prevederilor art. 96 alin. (1) și (1¹) CPC și, respectiv, nu poate fi apreciat drept cheltuieli de judecată justificate și real angajate, mai mult ca atât, onorariul de succes reprezintă o plată a clientului efectuată în interesele avocatului său, iar conform Recomandării Curții Supreme de Justiție nr. 23 cu privire la unele aspecte ale încasării cheltuielilor de asistență juridică, cheltuielile care vor fi suportate de client după emiterea hotărârii instanței sau care au fost determinate de succesul obținut, de regulă, nu sunt adjudecate de instanțe.

Consideră dubioase înscrisurile prezentate în confirmarea faptului achitării serviciilor avocatului prestate anume pe acest litigiul, deoarece conform facturii fiscale seria WH nr. 3410003 din 02 iulie 2015, ca temei este indicat actul din aceeași dată, mai mult, factura fiscală a fost administrată contrar încheierii instanței din 20 iulie 2015 și prevederilor art. 122 alin. (4) și art. 204 CPC și nu este confirmată de borderoul privind mărimea onorariului pentru asistența juridică acordată, acesta fiind întocmit doar la data de 24 februarie 2016.

Astfel, susține că, valoarea serviciilor pentru fiecare acțiune în parte, indicate în borderoul privind mărimea onorariului pentru asistența juridică acordată, nu rezultă din contractul de asistență juridică din 07 august 2013 și nici din acordul adițional din 02 iunie 2015.

Prin referința depusă la data de 11 aprilie 2017 reprezentantul lui Simha Vainberg și Svetlanei Vainberg, avocatul Gheorghe Covaliu a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării

deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către ÎM Tipografia „Tipopres” SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept

procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către ÎM Tipografia „Tipopres” SRL, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul ÎM Tipografia „Tipopres” SRL ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Întreprinderea mixtă Tipografia „Tipopres” societate cu răspundere limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic